

Konec chaosu ve fotografiích

Čas dovolených je pryč a pevný disk vašeho počítače je přeplněný fotografiemi. Chip vám představí ty **NEJLEPŠÍ NÁSTROJE** na organizování, zpracování a prezentaci fotografií. Všechny jsou k dispozici zdarma a všechny jsou připraveny na Chip DVD.

MANUEL SCHREIBER

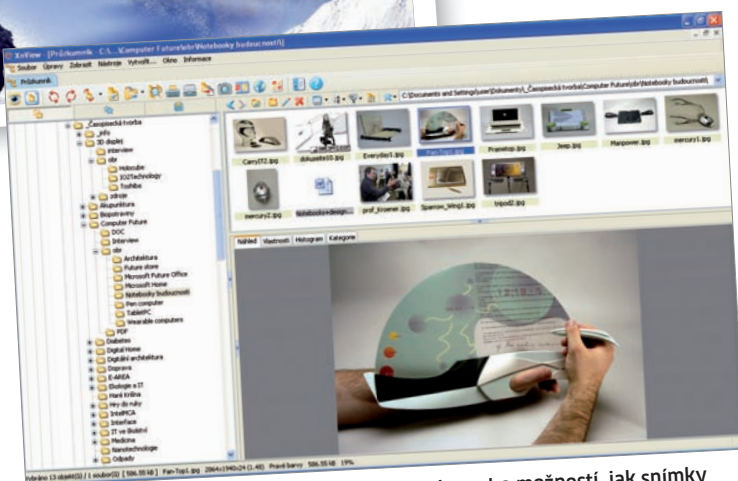
Kam se poděl ten hezký záběr po březí se západem slunce? Jednotlivé snímky se v proudu fotografií brzy ztratí. I když své fotografie seřadíte podle událostí nebo podle čísel roků, trvá často věčnost, než určité fotografie najdete. Chcete-li například vyhledat všechny obrázky své rodiny, může pátrání trvat i hodiny.

Problematická je také následná editace. Když nemáte čas nebo chuť se ihned zabývat optimalizací snímků, může to vést k nahromadění neupravených fotografií. Pomocí současných souborových manažerů je problém tyto fotografie vypátrat. V neposlední řadě pak vyvstává otázka, jakým způsobem a kde skutečně působivě prezentovat své fotografie.

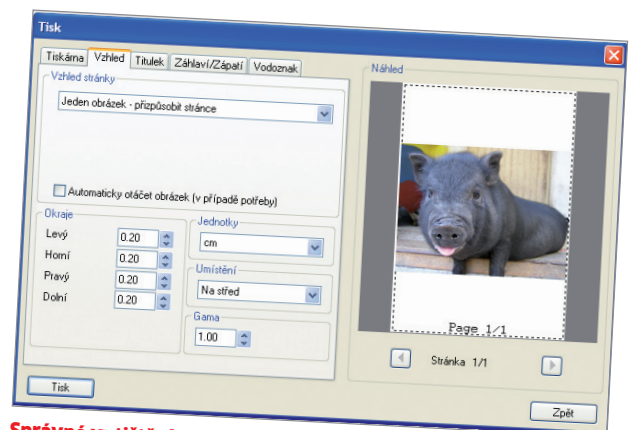
Pomocí správných nástrojů je dokonalého výsledku možno dosáhnout prostřednictvím několika málo kliknutí – je přitom jedno, zda určité motivy vyhledáváte, zda chcete fotografie zpracovávat nebo prezentovat. Bohatý fotografický balík na Chip DVD obsahuje přes 50 nejlepších bezplatných nástrojů a mnoho plug-inů pro Photoshop. Jejich pomocí můžete své záběry dokonale organizovat, optimalizovat a prezentovat. Ukážeme vám, jak tyto úkoly zvládnete s tím nejlepším fotonástrojem, a představíme vám také alternativy.

Správa fotografií: Dokonalý přehled v obrázkové džungli

Pomocí Windows Exploreru je správa fotografií sotva možná – a čím je fotografická

Dokonalá organizace: XnView nabízí uživateli mnoho možností, jak snímky správně seřadit.

Správné vytištění: Pomocí XnView je dětsky snadné vytisknout fotografie ve vhodném formátu.

sbíрка větší, tím obtížněji je možné množství snímků třídit a archivovat. V tomto případě pomáhá **XnView** – šťihlý nástroj, který na přehledné pracovní ploše sjednocuje všechny funkce, které fotograf potřebuje: kategorizuje, konvertuje a prezentuje všechny běžné obrazové formáty, mezi nimi také mnoho RAW souborů. Nástroj je velmi dobře vybaven pro jednoduché obrazové korektury. Ukážeme vám krok za krokem, jak XnView funguje.

1. NASTAVENÍ: Zvolte »Full instalation« a klikněte na »Next« – zbytek nástroj převezme automaticky. Při prvním startu programu se otevře pop-up okno, v němž provedete pár základních nastavení. Klikněte na »Use all available formats« a »Add entry to the 'send to' menu«, jestliže chcete XnView ovládat pomocí kontextového menu. Protože vývojáři svůj program neustále vylepšují a rozšiřují, můžete si navíc nastavit automatické stahování aktualizací. Následně se otevře správce fotografií, v němž zvolíte své adresáře s obrázky. Nástroj nyní čte všechna data a zobrazuje miniaturní náhled obsahu.

2. ORGANIZOVÁNÍ: Cílem správy fotek je vnést přehled do struktury ve fotografickém chaosu.

Fotografie by mělo být možné nalézt rychle a jednoduše, například pomocí ohodnocení, klíčových slov nebo kategorií.

Nejrychleji funguje přiřazování podle bodů – pět bodů pro obzvláště dobré záběry, jediný bod pro potenciální kandidáty na vymazání. Klikněte pro ohodnocení prvním tlačítkem na miniaturu a následně na »Hodnocení & Barevné označení«. Toto rozlišení má tu velkou výhodu, že můžete označit nejenom své oblíbené fotografie, ale také právě ty fotografie, které ještě chcete zpracovávat. Poté, co jste všechny obrazy ohodnotili, stačí jedno kliknutí na tlačítko »Hodnocení«, a vidíte podle bodů seřazené fotografie.

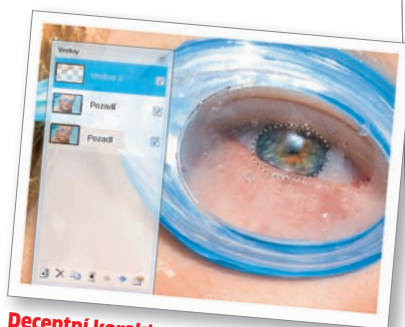
Chcete-li svým záběrům ještě dodatečně přiřadit kategorie, přetáhněte příslušný snímek do určeného adresáře, jako např. »Symboły«, nebo založte nový seznam. Pro ještě preciznější setřídění fotografií zadejte klíčová slova, jako »Dovolená«, »Narozeniny« nebo »Hoby«. Záznam pro klíčová slova se nachází v kontextovém menu pod položkou »Popsat«. Zvolte kombinaci složenou z klíčových slov a čísel roků, aby se nakonec fotografie objevila po více výběrech, například

 CHIP DVD

Fotografický balík: Správa

- Ai Picture Explorer** ► rychlý prohlížeč obrázků
- FastStone Image Viewer** ► umožňuje rychlou fotoretuš, včetně nástroje pro slideshow
- GeoSetter** ► propojuje fotografie s GPS koordinátami
- IrfanView** ► rozsáhlý obrazový manažer
- Locr GPS Photo** ► přiřazuje fotografiím přesné pozice
- Photozig Albums Express** ► vytváří webová fotoalba
- Picasa (Beta)** ► fotografie automaticky seřazuje podle data
- Pictomio** ► správce fotografií
- Plugin Commander** ► spravuje plug-iny pro grafické programy
- StudioLine PhotoBasic** ► exportuje fotografie pro web
- Twins Visions (Beta)** ► zobrazuje fotografie ve 3D stylu
- Vallen JPepper** ► podporuje mnoho obrazových formátů
- XnView** ► univerzální program, který zpracovává mnoho formátů a médií

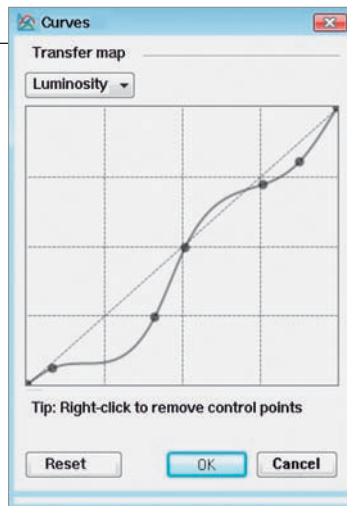
 ► Všechny nástroje najdete pod DVD indexem **FOTKY** na Chip DVD

Decentní korektury: Paint.NET podporuje vrstvy. Díky tomu je možné editovat jednotlivé oblasti obrazu.

Přesná nastavení: Pomocí funkce křivky zpracujete barvy a kontrast obrazu.

veškeré »Snímky pobřeží«, fotografie z roku »2008« nebo jednoduše »Dovolená«.

3. VYTIŠTĚNÍ: Digitální fotografie jsou velmi praktické – nemusíte obrázky jenom prohlížet na obrazovce, můžete je také držet v ruce. XnView nabízí pokročilou a velmi bohatou tiskovou funkci, pomocí níž vytvoříte optimální formáty. Můžete tak například vytisknout přehled určitého adresáře, připůsobit velikost jednotlivých fotografií nebo vkládat texty a vodoznak.

ALTERNATIVY: Klasikem mezi správci fotografií je program **IrfanView**. Nástroj nabízí podobný rozsah funkcí jako XnView a je

možné jej rozšířit pomocí mnoha praktických plug-inů. **FastStone Image Viewer** je velmi moderně navržený a přehledný nástroj pro správu, který přesvědčuje svou jasnou strukturou. Jedinou nevýhodou je to, že software je dostupný pouze v angličtině.

Twins Visions je vizuálně sympatický 3D prohlížeč obrázků s rozhraním k fotografické komunitě Flickr.

Zpracování fotografií: Vytváření individuálních a působivých obrazů

Většina digitálních fotoaparátů je vybavena kvalitním autopilotem, který se stará o poštěné fotografie. V některých situacích ovšem automatika vypoví službu, a fotografie je tak buď příliš přesvětlená, nebo tmavá. Abyste těmto případům zamezili, nepotřebujete drahý software, jako je Photoshop. Bezplatné alternativy jako **Paint.NET** nabízejí dostatek možností korektur.

1. KOREKTURY: Optimalizovat špatně osvětlenou fotografii nepředstavuje pro Paint.NET žádnou výzvu, software nabízí daleko více možností korigování. Pro rychlou optimalizaci se doporučuje automatická fotoretuš, kterou najdete pod »Adjustments | Auto-Level«. Tato funkce je však většinou pouze prvním startovacím bodem a její pomocí můžete vyčistit ty nejhrušší chyby. U matných fotografií následně zkuste krok za krokem nastavit jas a kontrast. Dobré je, že nástroj zobrazuje všechny změny ihned jako náhled. Vypadá-li fotografie stále ještě trochubledá, může korigování barevných tónů a nasycení způsobit skutečný zážrak.

Chcete-li se ponořit hlouběji do profesionálního zpracování fotografií, je pro vás funkce křivky optimálním nástrojem. Na rozdíl od jiných možností korektur zde máte plnou kontrolu nad barevnými hodnotami, protože pomocí křivky korigujete barvy skutečně přesně a ovládáte tak kontrast obrazu. Otevřete funkci »Curves« a editujte »Luminosity«, kde křivku upravíte pomocí myši. Všechny jasné oblasti je možné přesně definovat. Kliknete-li myší na křivku, nástroj zde

umístí bod, který pak můžete libovolně posunovat. Abyste si tuto funkci dobře osvojili, vyzkoušejte různé kombinace a nastavení. Pro mnoho uživatelů je právě křivka nevyčísitelným nástrojem – přitom patří k těm nejsilnějším funkcím.

2. VRSTVY: V Paint.NET je umožněna také práce s vrstvami – originální obraz tak zůstává nedotčený, díky čemuž je dětsky snadné srovnávat mezi sebou nebo slučovat jednotlivá nastavení, filtry a korektury. Funkci najdete pod »Window | Layers«. Jestliže chcete originální obraz klonovat, klikněte v okně na tlačítko »Duplicate Layer«. V jiném přípa-

INFO

Specialisté na fotografie

Nejlepší kreativní nástroje pro zvláštní momentky

Nástroje, které umí všechno, nejsou dokonalou volbou. Se speciálními nástroji z Chip DVD dosáhnete v určitých úkolech často lepších výsledků – a rychleji tak dojdete k cíli.

HDR: Pomocí intenzivních barevných značek a světelných efektů dodejte svým obrazům zvláštní půvab. Prostřednictvím HDR (High Dynamic Range) kombinujete více snímků jedného motivu s různými nastaveními osvětlení do hyperrealistické kompozice.

Můžete pro to použít software **Otpfsgui**. Za tímto jazykolamem se skrývá vyzrálý HDR program, který fotografiím dodává „Wow!“ efekt.

PANORÁMA: Pro 360stupňová vyobrazení a detailní pohledy na krajinu je určen program **hugin + Panorama Tools**, který snadno nahradí drahé komerční programy. Jednoduše zvolíte požadované motivy a software je automaticky spojí dohromady.

► Všechny nástroje najdete pod DVD indexem **FOTKY** na Chip DVD

CHIP DVD

Fotografický balík: Editace

Active Pixels ► podporuje více než 100 formátů

Animace ► vytváří animované GIFy

Arachne ► ovládá techniku seam carving

Artweaver ► rozsáhlý kreslicí program

Bad Peggy ► přezkoumává chyby ve fotografiích

Cartoonist ► vytváří fotografie v komiksovém stylu

CinePaint ► program specializovaný na obrázky z filmů

DigiFoto ► zobrazuje všechna data o fotoaparátu

FastStone Photo Resizer ► automaticky přejmenuje všechny fotografie na jedno kliknutí

Fotosizer ► automaticky přizpůsobuje velikost fotografií

FotoSketcher ► přeměňuje fotografie do stylu kresby

GIMP ► editor obrazů rozšiřitelný pomocí plug-inů

jpg-Illuminator (Beta) ► koriguje chyby v osvětlení a v barvě

Mosaic.net ► vytváří dlaždicový vzor

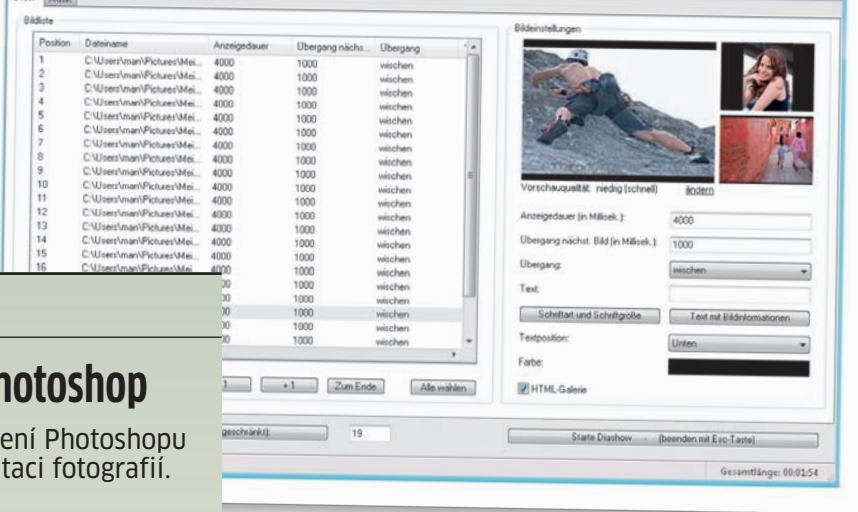
Paint.NET ► rozsáhlý program pro editaci fotografií

Picturenaut ► vytváří HDR fotografie

Otpfsgui ► HDR nástroj s podporou RAW

► Všechny nástroje najdete pod DVD indexem **FOTKY** na Chip DVD

PLACENÁ INZERCE

Prezentace s hudbou: Diashow Producer obsahuje dvě zvukové stopy a mnoho efektů, pomocí nichž vytvoříte působivě prezentace.

INFO

Plug-iny pro Photoshop

Pomocí těchto rozšíření Photoshopu zdokonalíte svou editaci fotografií.

Na Chip DVD najdete téměř 40 plug-inů, které vylepšují Photoshop a které dokáží z vašich fotografií vytěžit více. Pomocí nástroje **Gradient Smithy** například vytvoříte umělé barvy a světelné nálady, které vašim fotografiím dodají zasněný dojem. Chcete-li vylepšit pouze určité oblasti fotografie, je tou správnou volbou **HSL Plus**: tento plug-in používá jen decentní zjasnění, aby usměrňoval pohled pozorovatele. Nástroj **SkyGrad** se specializuje na krajiny a upravuje například záběry oblačného nebe. Pomocí filtru je rovněž možné fotografie surrealisticky vybarvit. V podobě **xero filter sets** obdržíte 36 efektů, díky nimž objevíte všechny oblasti obrazové manipulace. Klasikou mezi rozšířeními jsou **Harry's Filters**: plug-in simuluje zrnité černobílé fotografie a manipuluje s barvami a tvary.

► Všechny nástroje najdete pod DVD indexem **FOTKY** na Chip DVD

dě jenom zvolíte určité oblasti obrazu a zkopírujete je do nové vrstvy. Abyste například očím dodali více lesku, označte oblast pomocí eliptické masky. Nástroj najdete v okně na levé straně obrazovky. U objektů, které se od sebe zřetelně odlišují, použijte alternativu »Lasso Select«. V nových, nejsvrchnějších vrstvách je možné zpracovávat detailní výřez obrazu. Aby oko vypadalo výrazněji, použijte například kontrast a hodnoty jasu nebo použijte barevné korektury, abyste pro oko vyzkoušeli jinou barvu. Tip: Chcete-li změněný motiv nechat průsvitný, klikněte na příslušnou vrstvu a změňte průhlednost nebo použijte volbu korekce barev.

3. FILTR: Dodejte fotografiím pomocí uměleckých efektů lesk individuality. PaintNET nabízí celou paletu zajímavých filtrů, pomocí nichž můžete rychle nastavit „highlighty“. Zvolte například pod »Effects | Photo« funkce „Soften Portrait“, abyste obrazu dodali zasněný, ale přitom kontrastní dojem. Tip: Efekty nastavujte pouze decentně, aby obraz neztratil autenticitu.

ALTERNATIVY: Gimp pocházející z linuxové scény – tento nástroj umožňuje skutečně výkonné zpracování obrazu.

Active Pixels je moderní a bohatě vybavený program, který se orientuje na Adobe Photoshop. Současná verze se však ještě nachází v alfa stadiu. Chcete-li pouze příležitostně opravit červené oči nebo jiné menší chyby, nepotřebujete žádný vyspělý software pro zpracování obrazu. Zde postačuje minimalistický nástroj, jako je **Photo Wizard**.

Správná prezentace: Jak vytvořit prezentaci z fotografií z dovolené

Je jedno, zda jde o slideshow na monitoru, v televizi, nebo na webu, se zvukem, nebo bez něj – to všechno dokáže pokrýt nástroj **Diashow Producer**. Program vyhlídí po instalaci skromně, pod jednoduchou pracovní plochou se však skrývá mnoho funkcí. Nástroj navíc obsahuje i přehrávač.

1. FOTOGRAFICKÁ GALERIE: Nejdříve zvolíte svoje fotografie pod »Objects« a pomocí tlačítek »+1« a »-1« je seřadíte do požadované-

ho pořadí. Na pravé straně obrazovky nastavíte pro každý jednotlivý obraz čas zobrazení a čas přechodu a také přechodové efekty. Chcete-li komentovat speciální fotografie, klikněte na odpovídající fotografii a zadejte svoji poznámku do textového pole. Navíc je možné libovolně měnit typy písma a velikost, stejně jako barvu.

2. ZÁZNAM ZVUKU: Podmalujte své snímky hudbou. Pod »Objects | Adding music track 1« zvolte vhodnou zvukovou stopu a určete, u které fotografie má skladba začít a kdy má skončit. Další nastavení provedete pomocí jezdce »Music«. Zde můžete například měnit hlasitost nebo vkládat smyčky. Diashow Producer nabízí ještě druhou zvukovou stopu, kterou můžete použít pro mluvené komentáře. Nástroj bohužel neobsahuje žádné možnosti střihu. Chcete-li zvukovou stopu použít pro moderování, musíte pomocí jiného nástroje přizpůsobit text délce obrazu, aby zvuk a obraz neběžely asynchronně.

3. VÝSTUP: Pokud jste provedli všechna nastavení, uložte projekt a nastartujte test. Slideshow můžete následně exportovat pod »Extras«. Jestliže svoji prezentaci vypálíte na CD jako autorun soubor, po vložení disku se sama nastartuje. Chcete-li namísto toho svůj výsledek vložit do webové stránky, vytvoříte »HTML gallery«. Asistent pomáhá při všech nastaveních, například při zadávání titulu, volbě obrázku do pozadí nebo u velikosti tabulek či fotografií – alternativně můžete použít přednastavení. Po exportování se browser otevře s novou galerií, kterou vložíte do své domovské stránky. Prezentace standardně nastartuje s přehledem miniatur.

ALTERNATIVY: DVD Slideshow GUI může soutěžit s komerčními produkty. Software se ovšem stále ještě nachází ve vývojovém stadiu a někdy nefunguje zcela dokonale.

Diashow standard je nástroj s mnoha možnostmi – bezplatná verze však podporuje pouze deset fotografií na jednu show.

Tkexe Kalender vytváří roční kalendář – vhodný nástroj pro osobní dárky.

AUTOR@CHIP.CZ

CHIP DVD

Fotografický balík: Prezentace

- CdCoverCreator** ► vytváří covery hudebních alb
- Diashow standard** ► vytváří slideshow
- DVD Slideshow GUI** ► generuje multimediální slideshow
- hugin + Panorama Tools** ► nástroj pro široké obrazy krajiny
- Inkscape** ► vyprodukuje profesionální layouty
- JAlbum** ► pomocí jednoho kliknutí vytváří fotografická alba pro web
- Panorama P.Lite** ► umísťuje záběry krajiny do scény
- PaperCut** ► vytváří z fotografií skládačku
- PhotoPaster** ► jednoduchý nástroj pro panoramata
- PosteRazor** ► tiskne fotografie ve velikosti plakátů
- Screenshot Captor** ► zachycuje obrazovky
- Slideshow Movie Maker** ► fotografie přeměňuje na AVI filmy
- TKexe Kalender** ► vytváří kalendáře
- UnderCoverXP** ► vytváří covery DVD a CD
- waterMark (Beta)** ► ochraňuje fotografie před krádeží

► Všechny nástroje najdete pod DVD indexem **FOTKY** na Chip DVD